

MILIEUJAARPROGRAMMA MORTSEL 2011

MILIEUJAARVERSLAG MORTSEL 2010

INHOUDSTAFEL

Inleiding	6
1. Instrumentarium	6
1.1. Basis	6
1.1.1. Gemeentelijke diensten	6
1.1.2. Handhaving	7
1.1.3. MMIS	7
1.1.4. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur	7
1.1.5. Gemeentelijk milieubeleid	7
1.2. Onderscheidingsniveau	7
1.2.1. Duurzaamheidsambtenaar	7
1.2.2. Milieubarometer	7
1.2.3. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur – open milieuraad	7
1.3. Projecten	8
1.3.1. MiNa-werkers	8
2. Afval	8
3. Milieuverantwoord productgebruik	8
3.1. Basis	8
3.1.1. MVP binnen gemeentelijke diensten	8
3.1.2. Passieve sensibilisatie	9
3.2. Onderscheidingsniveau	10
3.2.1. Acties m.b.t. MVP binnen gemeentelijke diensten	10
3.2.2. Acties m.b.t. MVP bij burgers	12
4. Water	14
4.1. Basis	14
4.1.1. Pesticidenreductie	14
4.1.1.1. Risico-evaluatie	14
4.1.1.2. Pesticidentoets	15
4.1.2. Passieve sensibilisatie	15
4.2. Onderscheidingsniveau	16
4.3. Projecten	16
4.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen	16
5. Hinder	16
5.1. Basis	16
5.1.1. Digitaal opvolgen van milieuklachten	16
5.1.2. Passieve sensibilisatie	16
5.2. Onderscheidingsniveau	17
5.2.1. Beleidskader geluidshinder	17
5.2.2. Beleidskader geurhinder	18
5.2.3. Opstellen lichthinderreglement	18
5.2.4. Actieve sensibilisatie	18
5.2.5. Handhavingsbeleid	19
6. Energie	20
6.1. Basis	20
6.1.1. Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen	20
6.1.2. Uitvoeren energieboekhouding	20
6.1.3. Passieve sensibilisatie	20
6.2. Onderscheidingsniveau	21
6.2.1. Uitbreiding energieboekhouding naar andere entiteiten	21
6.2.2. Actieve sensibilisatie	21
6.2.3. Aankoop minimum percentage groene stroom	24
6.2.4. Opleiding energie	24
6.2.5. Opnemen van energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten	25
6.2.6. Lager energieverbruik	26

6.2.7. Stimuleren kleine energiebesparende maatregelen	27
7. Mobiliteit	27
7.1. Basis	27
7.1.1. Passieve sensibilisatie	27
7.1.2. Deelname Gemeentelijke Begeleidingscommissie	27
7.2. Onderscheidingsniveau	28
7.2.1. Sneltoets	28
7.2.2. Luchtverontreiniging door verkeer	28
7.2.3. Actieve sensibilisatie	28
7.2.4. Milieuvriendelijke voertuigen	30
8. Natuur	31
8.1. Basis	31
8.1.1. Bermbeheer	31
8.1.2. Streekeigen soorten	31
8.1.3. Code goede natuurpraktijk	31
8.1.4. Passieve sensibilisatie	31
8.2. Onderscheidingsniveau	32
8.2.1. Subsidierglement KLE	32
8.2.2. Vorming	32
8.2.3. Aanplanten streekeigen soorten	32
8.2.4. Deelname Dag van het Park	33
8.2.5. Actieve sensibilisatie	33
8.3. Projecten	33
8.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen	33
9. Bodem	33
9.1. Basis	33
9.1.1. Inschakelen erkend bodemsaneringsdeskundige	33
9.1.2. Vergunningen TOP o.b.v. code van goede praktijk	33
9.2. Onderscheidingsniveau	34
9.2.1. Acties en maatregelen binnen het Vlaamse bodembeleid	34
10. Duurzame ontwikkeling	34
10.1. Basis	34
10.1.1. Passieve sensibilisatie	34
10.2. Onderscheidingsniveau	35
10.2.1. Duurzaam bouwen en wonen	35
10.2.2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	36
10.2.3. Educatie voor duurzame ontwikkeling – vorming adviesraden	37
10.2.4. Educatie voor duurzame ontwikkeling – andere	38

BIJLAGEN

ALGEMENE BIJLAGEN

- ALG.1 Index MJP 2011
- ALG.2 Collegebeslissing MJP 2011
- ALG.3 Advies milieuraad MJP 2011

INSTRUMENTARIUM

- I.1 Handhaving – pro-actieve en reactieve controles
- I.2 Handhaving – brief AMI
- I.3 Milieuraad jaarverslag 2010
- I.4 Visienota leefmilieu
- I.5 Visienota leefmilieu – gemeenteraadsbeslissing
- I.6 Milieubarometer 2010

AFVAL

- A.1 Gemeentelijk afvalstoffenbeleid 2010

MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

- MVP.1 Afvalkalender 2010
- MVP.2 Folder duurzaam consumeren
- MVP.3 Flyer FSC
- MVP.4 Overzicht compost Igean 2010
- MVP.5 Facturen biowijn 2010
- MVP.6 Factuur fair trade en biologische boodschappentassen
- MVP.7 Collegebesluit subsidies scholen 2010
- MVP.8 Subsidiereglement scholen afvalpreventie en duurzame aankopen
- MVP.9 Verslag vergadering compostmeesters 2010
- MVP.10 Flyer compostmeesters
- MVP.11 Collegebeslissing fair trade en bio ontbijt
- MVP.12 Flyer fair trade en bio ontbijt
- MVP.13 Foto fair trade en bio ontbijt 1
- MVP.14 Foto fair trade en bio ontbijt 2
- MVP.15 Collegebeslissing boodschappentassen en folder
- MVP.16 Foto boodschappentas bio fair trade
- MVP.17 Mortsel Info boodschappentas bio fair trade
- MVP.18 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

WATER

- W.1 Grondplan Vestinglaan heraanleg sept 2010
- W.2 Afvalkalender 2010
- W.3 Aanvraag betaling subsidie water HWP INF Mortsel 2011

HINDER

- H.1 Afvalkalender 2010
- H.2 Milieuraad jaarverslag 2010
- H.3 Asbest folder
- H.4 Evaluatie GAS eind 2010

ENERGIE

- E.1 Affiche 100% groene stroom
- E.2 Affiche energiezuinige lampen
- E.3 Affiche warm water uit zonlicht
- E.4 Affiche elektriciteit en warm water uit zonlicht

- E.5 Collegebeslissing Energie Infooer infoavonden dakisolatie 2010
- E.6 Collegebeslissing Earth Hour 2010
- E.7 Earth Hour 2010 brief handelaars en horeca
- E.8 Collegebeslissing samenaankoop groene stroom
- E.9 Mortsel Info artikel samenaankoop groene stroom
- E.10 Vormingsattest E. Mertens CV voor energiedeskundigen
- E.11 BouwTeam Mortsel-Boechout aanwezigheidslijsten

MOBILITEIT

- M.1 Verslagen mobiliteitscel MA-DA 2010
- M.2 Mobiliteitsplan vergaderingen 2010
- M.3 Mobiliteitsplan verbreding en verdieping - Verkenningnota
- M.4 Luchtkwaliteit VMM met output CAR Vlaanderen
- M.5 Collegebesluit Met belgerinkel naar de winkel 2010
- M.6 Slimmewegenkaart
- M.7 Slimmewegenkaart info scholen
- M.8 Collegebeslissing Fietspunt
- M.9 Fietspunt opening
- M.10 Milieuraad jaarverslag 2010
- M.11 Collegebesluit Strapdag 2010
- M.12 Collegebesluit Fietsontbijt 2010
- M.13 Collegebesluit verhoging bedrag fietsvergoeding
- M.14 Bestek bestelwagen garage dienst stadswerken

NATUUR

- N.1 Milieuraad jaarverslag 2010
- N.2 Vormingen ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer 2010
- N.3 Collegebeslissing Dag van het Park 2010
- N.4 Collegebeslissing plantenbeurs 2010
- N.5 Aanvraag betaling subsidie groendaken Mortsel 2011

BODEM

- B.1 Milieuraad jaarverslag 2010

DUURZAME ONTWIKKELING

- DO.1 Folder duurzaam consumeren
- DO.2 Collegebeslissing BouwTeam 2010
- DO.3 BouwTeam aanwezigheidslijsten
- DO.4 Fair trade brief handelaars en horeca
- DO.5 Fair trade brief bedrijven
- DO.6 Fair trade brief organisaties verenigingen
- DO.7 Fair trade brief scholen
- DO.8 Subsidierereglement scholen afvalpreventie en duurzame aankopen
- DO.9 Fair trade koffie facturen 2010
- DO.10 Fair trade fruitsap facturen 2010
- DO.11 Biologische wijn facturen 2010
- DO.12 Chocolade Sinterklaas factuur 2010
- DO.13 Fair trade en biologische boodschappentassen factuur 2010
- DO.14 Collegebesluit Klimaatchaos in het Zuiden
- DO.15 Collegebeslissing Afrikaans feest
- DO.16 Collegebeslissing duurzaam consumeren
- DO.17 Mortsel Info duurzaam consumeren
- DO.18 Foto fair trade en biologische boodschappentassen
- DO.19 Collegebeslissing fair trade en bio ontbijt

INLEIDING

De gemeenteraad keurde op 22 april 2008 de 'Samenwerkingsovereenkomst milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling 2008-2013' met de Vlaamse overheid goed. De overeenkomst werd ondertekend voor het basisniveau en het onderscheidingsniveau. Dit milieujaarprogramma geeft aan op welke wijze er in 2010 uitvoering is gegeven aan deze samenwerkingsovereenkomst.

1. INSTRUMENTARIUM

1.1. Basis

1.1.1. Gemeentelijke diensten

Samenstelling milieudienst

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het personeel dat meewerkt aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid.

Naam medewerker	Functie	Aanstellingsniveau	% VTE bezig met gemeentelijk milieu- en natuurbeleid
Erik Mertens	milieuambtenaar	A	100%
Aagje Geerardyn	duurzaamheidsambtenaar	B	100%
Eric Van Reusel	deskundige groen	B	100%
Veerle De Munck	consulent milieu en ruimtelijke ordening	B	50%
Maarten Bastiaensens	administratieve medewerker	C	25%

Opname functie milieuambtenaar in personeelsbehoefteplan

De functie milieuambtenaar is in het personeelsbehoefteplan opgenomen.

Meldpunt klachtenbehandeling

Er is een meldpunt milieuklachten dat via de gemeentelijke website (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4639) en het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (juli-augustus 2010 p. 23 – zie www.mortsel.be/file_uploads/12832.pdf?_vs=0_N) kenbaar is gemaakt aan de bevolking.

Volgende tekst is gepubliceerd:

"Heb je een melding over vergunningsplichtige bedrijven, geur, geluid, stof,...? Dan kan je deze schriftelijk of telefonisch doorgeven aan het stadsbestuur van Mortsel, Liersesteenweg 1, 2640 Mortsel, tel. 03 444 18 43 of milieu@mortsel.be.

Vermeld je naam en adres, aard, oorzaak en het tijdstip van de hinder (dag en uur).

Voor dringende klachten buiten de normale werkuren contacteer je best de lokale politie MINOS, tel 03 451 98 98 (24/24u bereikbaar)".

Er zijn afspraken met de lokale politie MINOS en de informatiedienst van het stadsbestuur Mortsel om klachten door te geven aan de milieudienst.

Taken intercommunale medewerkers

Het stadsbestuur Mortsel is aangesloten bij de intercommunale IGEAN milieu en veiligheid. IGEAN is op milieuvlak enkel belast met de ophaling en verwerking van een deel van het huishoudelijk afval (GFT+, PMD, papier en karton, glas, ...) en adviesverlening rond milieuwetgeving (geen toezicht of behandeling van milieuvergunningaanvragen).

1.1.2. Handhaving

Erik Mertens, milieuambtenaar bij het stadsbestuur Mortsel, is op 18/10/2010 aangesteld als gemeentelijk toezichthouder milieu conform titel XVI van het decreet algemeen bepalingen milieubeleid. Er is geen samenwerkingsovereenkomst met aangrenzende gemeentes, een intergemeentelijke vereniging of de lokale politie MINOS afgesloten.

Het overzicht van de uitgevoerde inspectie van zowel de reactieve als de pro-actieve controles is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.1 Handhaving - pro-actieve en reactieve controles). De informatie over het gevolg dat werd gegeven is bezorgd aan de AMI (Departement LNE – Afdeling Milieu-inspectie Antwerpen) (zie bijlage I.2 Handhaving – brief AMI).

1.1.3. MMIS (Milieu Management Informatiesysteem)

Het personeel dat meewerkt aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid beschikt over een internetverbinding. Er wordt gebruik gemaakt van MKROS (milieuklachten-, registratie- en opvolgingssysteem).

1.1.4. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur

Mortsel beschikt over een milieuraad die de stad adviseert over het te voeren milieu- en natuurbeleid. Het jaarverslag 2010 is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2010). Voor meer info over de werking verwijzen we naar het jaarverslag van de milieuraad, naar paragraaf 1.2.3. van dit MJP en naar de website www.milieuraadmortsel.be.

1.1.5. Gemeentelijk milieubeleid

De visienota 'Leefmilieu' (zie bijlage I.4 Visienota leefmilieu) werd ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad van 31 maart 2009. De gemeenteraadsbeslissing werd opgenomen als bijlage (zie bijlage I.5 Visienota leefmilieu – gemeenteraadsbeslissing).

1.2. Onderscheidingsniveau

1.2.1. Duurzaamheidsambtenaar

Aagje Geerardyn werd aangesteld als duurzaamheidsambtenaar op 2 juni 2008. Zij is in dienst sinds 12 juni 2008. Het aanstellingsbesluit werd opgenomen als bijlage bij het MJP 2009.

1.2.2. Milieubarometer

Actie I.1: Opstellen van een milieubarometer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De duurzaamheidsambtenaar is gestart met de opmaak van de milieubarometer in 2003. De milieubarometer wordt jaarlijks verder aangevuld. De meest recente versie van de milieubarometer is als bijlage bij dit MJP gevoegd.</p> <p>De milieubarometer wordt besproken op de milieuraad van 7 april 2011 en op het college van burgemeester en schepenen op 4 april 2011.</p> <p>De milieubarometer is te raadplegen via de gemeentelijke website www.mortsel.be (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4941).</p>
Bijlagen	Bijlage I.6 Milieubarometer 2011

1.2.3. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur – open milieuraad

Mortsel beschikt over een zogenaamde 'open' milieuraad waarbij alle inwoners van Mortsel welkom zijn op alle vergaderingen van de milieuraad. Er kan bijgevolg niet per definitie voldaan worden aan de voorwaarde van art. 4.5 (samenstelling milieuraad) van de samenwerkingsovereenkomst. Hiervoor werd in het kader van het milieujaarprogramma 2002 een afwijking aangevraagd en goedgekeurd.

De twee Mortselse milieu- en natuurverenigingen zijn wel in de milieuraad vertegenwoordigd. Dit is voor deze verenigingen trouwens een voorwaarde om een werkingssubsidie te ontvangen. In september 2003 werden de afsprakennota tussen stadsbestuur en milieuvadvisraad en de aangepaste statuten van de milieuvadvisraad door de gemeenteraad goedgekeurd. De nieuwe statuten en de afsprakennota werden bij het milieujaarprogramma 2004 gevoegd. Het huishoudelijk reglement van de milieuvadvisraad is in het kader van het milieujaarprogramma 2002 reeds overgemaakt. Het jaarverslag 2010 is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2010). Voor meer info over de werking verwijzen we ook naar www.milieuraadmortsel.be. Alle inwoners van Mortsel zijn steeds welkom. Maandelijks wordt een uitnodiging voor de milieuraad opgenomen in het gemeentelijke infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) en wordt de milieuraad aangekondigd via de activiteitenkalender op de website (zie www.mortsel.be/activiteiten/1564/default.aspx?_vs=0_N).

Er werden in 2010 vier open milieuraden georganiseerd:

11 maart 2010 – RIP gloeilamp

3 juni 2010 – Naar een klimaatbestendige ecopolis

21 september 2010 – Asbest

18 november 2010 - Luchtkwaliteit

Voor meer info verwijzen we naar bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2010 (p. 16).

Deze open milieuraden werden telkens aangekondigd in het stedelijke informatieblad Mortsel Info.

1.3. Projecten

1.3.1. MiNa-werkers

Stad Mortsel zet geen MINA-werkers in.

2. AFVAL

Er werd gerapporteerd aan de OVAM via de jaarlijkse gemeentelijke inventarisatie afvalstoffen' (zie ook bijlage A.1 Gemeentelijk afvalstoffenbeleid 2010).

3. MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

3.1. Basis

3.1.1. MVP binnen gemeentelijke diensten

Actie MVP.1: Duurzaam geëxploiteerd hout

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur heeft in 2010 FSC-hout gebruikt voor de zitbanken in het park aan Windhoek en voor de nieuwe deuren voor Fort 4. Het hout dat wordt besteld voor de schrijnwerkerij is standaard FSC.</p> <p>Er werd ook reeds FSC-hout voorzien voor de vervanging van de ramen van het ontspanninglokaal Oude God (werken gepland voor 2011).</p> <p>De administratieve diensten en de scholen maken gebruik van 100% TCF kringlooppapier (Motif Recycled Plus - www.motifpaper.com en/of Bio Top 3 met FSC-label - www.mondigroup.com).</p> <p>Ook de enveloppes (Bio Top 3) en de agenda's 2011 dragen het FSC-label. Voor de jeugddienst werden in het kader van het welzijnscongres 'Wel in je vel carrousel' (5 oktober 2010) 400 draagtassen van FSC-papier aangekocht.</p>

Actie MVP.2: Opname gekeurd breekpuin in bestekken

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In werkzaamheden uitgevoerd door of in opdracht van de stad wordt COPRO gekeurd steenpuin gebruikt. Voor werken uitgevoerd in opdracht van de stad worden in de bestekken hiertoe de nodige voorwaarden opgenomen.</p> <p>Het gebruik van gekeurd breekpuin werd in 2010 opgenomen in volgende bestekken:</p> <ul style="list-style-type: none">- heraanleg Jozef Hermanslei- heraanleg Oudebaan (tussen Molenstraat en Mechelsesteenweg)

3.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie MVP.3: Passieve sensibilisatie milieuverantwoord productgebruik

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er verschenen in 2010 verschillende artikels over milieuverantwoord productgebruik in het gemeentelijk informatieblad Mortsels Info (zie www.mortsels.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- compost: juni: compostmaand- biologische producten: juni: Bioweek + ecologisch tuinieren september: fair trade en bio ontbijt oktober: duurzaam consumeren met bio- duurzaam geëxploiteerd hout december: FSC <p>In de afvalkalender 2010 (zie bijlage) verschenen artikels over:</p> <ul style="list-style-type: none">- compost: thuiscomposter (p. 10)- kantoormaterialen: terug naar school (p. 24) <p>In 2010 werd een folder opgemaakt over duurzaam consumeren, met info over fair trade, biologische en lokale producten (zie bijlage). Deze folder werd verspreid in Mortsels via verschillende kanalen, o.a. tijdens de Week van de Fair Trade (fair trade en bio ontbijt + actie op de markt), aan de infobalie van het stadhuis, via de scholen,...</p> <p>In de januari-, maart- en juni-editie van de afvalkrant (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66) verschenen artikels over composteren.</p> <p>Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over milieuvriendelijk productgebruik. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. composteren, FSC, enz).</p> <p>Duurzaam geëxploiteerd hout:</p> <ul style="list-style-type: none">- In het natuurgebied Klein Zwitserland is een wandelleerpad aangelegd, het Hazelwormleerpad. De wegwijzerpalen zijn gemaakt uit FSC-hout. Dit wordt aan de bevolking aangekondigd via een affiche op het infopaneel bij het start- en eindpunt van het leerpad.- Op 5 oktober 2010 werd het welzijnscongres 'Wel in je vel carousel' georganiseerd voor de leerlingen van het 2de jaar secundair van de Mortselse scholen. Bij wijze van sensibilisering over FSC werden 400 draagtassen van FSC-papier aangekocht en werd een flyer opgemaakt over FSC (zie bijlage).
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.1 Afvalkalender 2010 Bijlage MVP.2 Folder duurzaam consumeren Bijlage MVP.3 Flyer FSC</p>

3.2. Onderscheidingsniveau

3.2.1. Acties m.b.t. MVP binnen gemeentelijke diensten

Actie MVP.4: Compost met Vlaco-label

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Bij de wegenbouw (aanleg plantstroken en plantsoenen) werden de voorwaarden van het standaardbestek 250 (o.a. voor wat betreft nuttige toepassing van afvalstoffen en gebruik van secundaire grondstoffen) nog steeds als basis genomen.</p> <p>Stad Mortsel gebruikt Vlaco-compost bij de heraanleg van voet- en fietspad (berm). Bij onderhoud en nieuwe aanleg van plantsoenen wordt compost, houtschors en verhakseld hout gebruikt.</p> <p>In 2010 werd 103,95 ton Vlacompost, aangekocht via Igean, gebruikt op volgende plaatsen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Mechelsesteenweg (heraanleg middenberm)- Vestinglaan (heraanleg)- begraafplaats Cantincrode (aanleg gazon en hagen)- begraafplaats Mortsel-Dorp (aanleg gazon)
Bijlagen	Bijlage MVP.4 Overzicht compost Igean 2010

Actie MVP.5: Gebruik gekeurd breekpuin

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In werkzaamheden uitgevoerd door of in opdracht van de stad wordt COPRO gekeurd steenpuin gebruikt. Voor werken uitgevoerd in opdracht van de stad worden in de bestekken hiertoe de nodige voorwaarden opgenomen.</p> <p>In 2010 werd gekeurd breekpuin gebruikt bij:</p> <ul style="list-style-type: none">- heraanleg Boechoutselei- verkeersingrepen Molenlei- verkaveling Ridder Van Ranstlei (hoek Antwerpsestraat) <p>Ook voor kleinere wegenwerken die worden uitgevoerd door de dienst openbare werken van het stadsbestuur wordt jaarlijks COPRO gekeurd steenpuin aangekocht en gebruikt.</p>

Actie MVP.6 Materialen uit gerecycleerde kunststoffen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werden volgende producten uit gerecycleerde kunststoffen aangekocht:</p> <ul style="list-style-type: none">- de dienst stadswerken koopt jaarlijks een 20-tal kunststof diamant koppalen aan die worden gebruikt om een voetpad af te schermen of plantsoenen te beschermen- voor het sanitair wordt gebruik gemaakt van buizen vervaardigd uit gerecycleerd polyethyleen (PE)-materiaal

Actie MVP.7: Kantoomaterialen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De administratieve diensten en de scholen maken gebruik van 100% TCF kringlooppapier (Motif Recycled Plus - www.motifpaper.com en/of Bio Top 3 met FSC-label - www.mondigroup.com). Deze producten werden ingevoerd in de producttest van OVAM. Ook de enveloppes (Bio Top 3) en de agenda's 2011 dragen het FSC-label.</p> <p>Voor de interne post wordt er gebruik gemaakt van doorgeefenveloppes.</p>

	<p>Toners en inktpatronen worden apart ingezameld voor hergebruik.</p> <p>Het stedelijk infoblad Mortsel Info wordt gedrukt op recyclagepapier (sinds mei 2003).</p> <p>De kopieermachines kunnen recto-verso kopiëren. Het is ook mogelijk om met deze toestellen pdf's te versturen. De nodige instructies werden aan het personeel gegeven.</p> <p>Wanneer er te veel brochures, ... door een afzender worden verstuurd, worden deze telefonisch gecontacteerd om dit in de toekomst te vermijden.</p> <p>Er worden zo veel mogelijk interne formulieren op het intern netwerk geplaatst. Sinds 2007 is er een extranet: personeelsleden kunnen op eender welke computer met hun eigen code een website met intern nieuws en activiteiten van stad Mortsel raadplegen.</p>
--	---

Actie MVP.8: Cateringproducten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel koopt hoofdzakelijk drank aan in statiegeldverpakkingen, met uitzondering van wijn.</p> <p>Naast het aanbod van klontjes suiker in aparte verpakking en koffiemelk in plastieken verpakking van 5 ml, worden deze ook aangeboden in respectievelijk een suikerstrooier en glazen flesjes. Tijdens vergaderingen op het werk met externen worden melk en frisdrank geserveerd in statiegeldflesjes.</p> <p>Wanneer er broodjes worden besteld (voor vergaderingen, infodagen,...) zijn een deel hiervan altijd vegetarisch.</p> <p>Bij activiteiten van stad Mortsel wordt gebruik gemaakt van herbruikbare bekers.</p> <p>De koffie die door stad Mortsel wordt aangekocht draagt reeds enkele jaren het fair trade Max Havelaar-label.</p> <p>Sinds 2009 word ook fruitsap met het fair trade Max Havelaar-label aangekocht voor de stadsdiensten en de scholen (gunning tot mei 2011) (de collegebeslissing hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>Sinds 2009 wordt ook bio-wijn aangekocht (gunning tot december 2011) (zie actie MVP.9).</p>

Actie MVP.9: Biologische producten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2009 werd beslist om vanaf september 2009 bio-wijn aan te kopen. De gunning loopt tot december 2011 (de collegebeslissing hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). De facturen van de aankoop in 2010 werden toegevoegd als bijlage.</p> <p>In 2010 kocht het stadsbestuur 1000 herbruikbare boodschappentassen aan, gemaakt van biologisch en fair trade katoen (zie factuur in bijlage). Deze tassen werden niet alleen verdeeld onder de Mortselse bevolking maar worden ook gebruikt door de stadsdiensten.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.5 Facturen biowijn 2010</p> <p>Bijlage MVP.6 Factuur fair trade en biologische boodschappentassen</p>

Actie MVP.10: Schoonmaakmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel koopt volgende ecologische schoonmaakmiddelen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vaatwastabletten van Ecover - glas- en interieurreiniger van Ecover

	<p>- WC-reiniger van Ecover Deze producten werden ingevoerd in de producttest van OVAM.</p> <p>Het hygiënepapier (poetsrollen, toiletpapier en handdoekjes) bestaat uit 100% gerecycleerd papier.</p> <p>Daarnaast gebruikt het schoonmaakpersoneel microvezeldoeken en doseerdoppen. Bleekwater en ammoniak worden niet gebruikt.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van een onkruidbrander en onkruidborstels voor het bestrijden van onkruid.</p>
--	---

Actie MVP.11: Houtverduurzamingsmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2010 werden een 400-tal houten steunpalen voor bomen aangekocht. De stad Mortsel kiest al enkele jaren expliciet voor totaal onbehandelde steunpalen.

3.2.2. Acties m.b.t. MVP bij burgers

Actie MVP.12: Subsidiereglement scholen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur geeft subsidies aan scholen die het gebruik van brooddozen aanmoedigen, zelf composteren, enkel drank in herbruikbare verpakkingen gebruiken en/of werken rond interne milieuzorg (het reglement werd reeds meegestuurd met MJP 2010).</p> <p>In 2010 werden er subsidies toegekend aan 14 scholen voor een totaal subsidiebedrag van 6.372 euro. Specifiek wat betreft de herbruikbare drankverpakkingen werden er subsidies toegekend aan 11 scholen voor een bedrag van 4102,50 euro.</p> <p>In 2010 werd het bestaande subsidiereglement afvalpreventie voor de scholen uitgebreid met de subsidie voor aankoop van en sensibilisatie over biologische en fair trade producten. Dit reglement werd goedgekeurd op de gemeenteraad van 22 juni 2010 (zie bijlage).</p> <p>Uittreksel uit het reglement: "Scholen die producten aankopen met het Max Havelaar fair trade label of producten voor 100% afkomstig uit biologische landbouw (conform EU-verordening 834/2007), en de leerlingen en hun ouders hierover sensibiliseren, ontvangen een toelage van 30% van de kosten van de aangekochte fair trade of biologische producten met een maximum van 1 euro per leerling per schooljaar."</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.7 Collegebesluit subsidies scholen 2010</p> <p>Bijlage MVP.8 Subsidiereglement scholen afvalpreventie en duurzame aankopen</p>

Actie MVP.13: Compost

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel heeft een actieve compostmeesterwerking. De compostmeesters hebben doorheen het jaar regelmatig contact met de milieudienst. Jaarlijks komen ze ook bijeen op de milieudienst voor een vergadering geleid door de duurzaamheidsambtenaar (in 2010 op woensdag 7 april) (zie bijlage voor het verslag van deze vergadering).</p> <p>De compostmeesters kunnen steeds door iedereen gecontacteerd worden voor vragen of om een afspraak vast te leggen. Hun telefoonnummers en e-mailadressen zijn terug te vinden op de gemeentelijke website (zie http://mortsel.lcp.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=2011).</p> <p>Aan de Mortselaars die via de stad een compostbak of -vat aankopen, wordt deze info ook meegegeven in de vorm van een flyer (zie bijlage)</p>

	<p>Mortsel nam deel aan 'Juni compostmaand'. Dit werd o.a. aangekondigd op de website en in het Mortsel's infoblad van juni 2010 op p. 20 (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141): Tijdens 'Juni compostmaand' bezetten de compostmeesters een standplaats op</p> <ul style="list-style-type: none"> - de demonstratieplaats composteren op het recyclagepark op zaterdag 19 juni - de wekelijkse markt op woensdag 2 juni <p>Verder bezetten de compostmeesters in 2010 een standplaats op de plantenbeurs op zaterdag 24 april.</p> <p>Tijdens de bedeling van de planten tijdens de jaarlijkse haagactie (zie actie N.1) werd gratis compost bedeed.</p> <p>In de januari-editie van de afvalkrant van Igean werd de composteercursus van Igean bekend gemaakt (zie http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66).</p> <p>Er is een overdekte demonstratieplaats composteren op het recyclagepark van Mortsel, Sint-Benedictusstraat 63.</p> <p>Tijdens juni compostmaand bezetten de compostmeesters een standplaats o.a. op deze demonstratieplaats op zaterdag 19 juni.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.9 Verslag vergadering compostmeesters 2010</p> <p>Bijlage MVP.10 Flyer compostmeesters</p>

Actie MVP.14: Fair trade en bio ontbijt

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 3 oktober 2010 werd een fair trade en bio-ontbijt georganiseerd (zie collegebeslissing als bijlage). Doelstelling hiervan was de Mortselse bevolking te sensibiliseren rond fair trade en biologische producten. Er waren een 150-tal deelnemers.</p> <p>Er werd enkel gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over biologische producten via affiches, een banner, via de producten zelf en via de verdeling van de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' (zie actie MVP.15) (zie ook flyer en foto's als bijlage).</p> <p>Over deze actie werd gecommuniceerd via o.a. het stedelijk infoblad Mortsel Info, de stedelijke website, het regionaal blad 't Periodiekske, affiches, flyers,...</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.11 Collegebeslissing fair trade en bio ontbijt</p> <p>Bijlage MVP.12 Flyer fair trade en bio ontbijt</p> <p>Bijlage MVP.13 Foto fair trade en bio ontbijt 1</p> <p>Bijlage MVP.14 Foto fair trade en bio ontbijt 2</p>

Actie MVP.15: Boodschappentassen biologisch katoen en folder bio

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Boodschappentassen van biologisch katoen</p> <p>In 2010 werden 1000 herbruikbare boodschappentassen aangekocht, gemaakt van biologisch en fair trade katoen (zie collegebeslissing en factuur als bijlage). Doelstelling van het project was sensibilisatie van de Mortselse bevolking rond duurzaam consumeren, meer bepaald rond biologische en fair trade producten en afvalarm winkelen.</p> <p>De tassen werden verdeeld via de winkels en horecazaken in Mortsel die fair trade en/of biologische producten verkopen en via de infobalie van het stadhuis (zie artikel Mortsel Info als bijlage). Ze werden verder ook gebruikt als sensibilisatiemateriaal voor het stedelijk personeel, voor de scholen, ...</p>

	<p>De boodschappentassen werden verdeeld samen met de folder 'Duurzaam consumeren – Fair Trade, bio, lokaal'.</p> <p>Folder biologische producten</p> <p>In 2010 werd de folder 'Duurzaam consumeren – Fair Trade, bio, lokaal' opgemaakt (zie collegebeslissing en folder als bijlage). De folder bevat o.a. info over biologische producten en een overzicht van winkels en horeca in Mortsel die deze producten aanbieden en verwijzingen naar meer info over bio.</p> <p>De folder werd o.a. verdeeld via de winkels en horecazaken in Mortsel die fair trade en/of bio-producten verkopen, via de infobalie van het stadhuis, op evenementen zoals het fair trade en bio ontbijt (zie actie MVP.14),...</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.15 Collegebeslissing boodschappentassen en folder</p> <p>Bijlage MVP.6 Factuur biologische en fair trade boodschappentassen</p> <p>Bijlage MVP.16 Foto boodschappentas bio fair trade</p> <p>Bijlage MVP.17 Mortsel Info boodschappentas bio fair trade</p> <p>Bijlage MVP.2 Folder duurzaam consumeren</p>

Actie MVP.16: Subsidie FSC en nagroeibare isolatiematerialen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft reeds enkele jaren een subsidiereglement voor de plaatsing van dakisolatie en hoogrendementsbeglazing. Op 24 november 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2010 (zie bijlage). In dit reglement is een hogere subsidie voorzien voor inwoners van Mortsel die gebruik maken van FSC-hout voor de ramen en nagroeibare isolatiematerialen voor dakisolatie.</p> <p>Uittreksel uit het reglement:</p> <p>'Aanvullend op de premie van de distributienetbeheerder voor de plaatsing van hoogrendementsbeglazing geeft het stadsbestuur een premie van 5 euro/m² met een maximum van 20 m² hoogrendementsglas per gebouw. De premie wordt verhoogd tot 7,5 euro/m² indien de aanvrager voor het schrijnwerk van de ramen gebruik maakt van hout afkomstig vanuit duurzaam beheerde bossen en voorzien van een FSC-label of gelijkwaardig waarborgsysteem.'</p> <p>'Aanvullend op de premie van de distributienetbeheerder voor de plaatsing van dakisolatie geeft het stadsbestuur een premie van 4 euro/m² met een maximum van 100 m² dakisolatie per gebouw. De premie wordt verhoogd tot 6 euro/m² indien de aanvrager gebruik maakt van nagroeibare isolatiematerialen zoals houtwol, cellulose, vlas, hennep,...</p> <p>Hierover werd in 2010 gecommuniceerd via het februari-nummer van het infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) en op de website (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843).</p>
Bijlagen	Bijlage MVP.18 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

4. WATER

4.1. Basis

4.1.1. Pesticidenreductie

4.1.1.1. Risico-evaluatie

De gegevens werden gerapporteerd via de webtoepassing (www.zonderisgezonder.be).

4.1.1.2. Pesticidentoets

Actie W.1: Pesticidentoets

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Project: heraanleg voetpad Vestinglaan te Mortselsel, uitvoering in 2010 (zie bijlage W.1 voor plan)</p> <p>Er werd gekozen voor het gebruik van betonklinkers met een dikte van 8 cm en minimale voegafstand om de kans op onkruidgroei tussen de tegels te verminderen.</p> <p>De voegen rond obstakels (verlichtingspalen) werden opgevoegd met aangepaste mortel. De obstakels staan zoveel mogelijk in de groenzone.</p> <p>De goten werden volledig heraangelegd maar liggen omwille van het behoud van de bestaande kolken tussen parkeerstrook en voetpad. Hiervoor was geen technisch haalbare en betaalbare oplossing aangezien het niet de bedoeling was om de gehele straat (in betonplaten) opnieuw aan te leggen. In deze straat worden na de heraanleg geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen meer gebruikt.</p> <p>In de oude straatinrichting waren er vele kleine plantgaten (+/- 1m²) met een boom zonder onderbegroeiing. Om de bomen meer kansen te geven en het onderhoud te vereenvoudigen werd in het nieuwe ontwerp gekozen voor 6 grote plantvakken (6 x 4 m of groter) met onderbegroeiing (kruidlaag) zodat de nieuwe straatbomen meer kansen krijgen en het onderhoud kan beperkt worden (plantvakken moeten niet meer onkruidvrij worden gehouden).</p>
Bijlagen	Bijlage W.1 Grondplan Vestinglaan heraanleg sept 2010

4.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie W.2: Passieve sensibilisatie m.b.t. rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 verschenen volgende artikels over rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen in het gemeentelijk informatieblad Mortselsel Info (zie www.mortselsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- maart: Wereldwaterdag – gebruik regenwater – subsidies – regentonnen + zonder is gezonder – durf tuinieren zonder- juli/augustus: duurzaam omgaan met water – waterwegwijzer – gebruik regenwater – subsidies – regentonnen <p>In de afvalkalender 2010 (zie bijlage) verscheen een artikel over 'zonder is gezonder' (p. 18).</p> <p>Er hangen infoborden 'Zonder is gezonder' van het PIH op de informatiepunten aan het recyclagepark en Fort 4.</p> <p>Op de technische dienst, bij het woonloket en bij de informatiedienst krijgen geïnteresseerden en kandidaat-bouwers de stedelijke informatiebrochure 'Verlaag je energie- en waterfactuur'. De brochure werd reeds meegestuurd met het MJP 2010. In 2011 is een vernieuwde versie van deze brochure gepland.</p> <p>Het stadsbestuur verkoopt gesubsidieerde regenwatertonnen. Het gemeenteraadsbesluit hierover werd ingediend bij het MJP 2004.</p> <p>Er worden 2 types verkocht: design regenwaterton Orso 400 liter en een 'gewone' regenwaterton 300 liter aan respectievelijk 120 en 50 EUR per stuk. Deze tonnen worden tentoongesteld op de technische dienst.</p> <p>In 2010 werden 30 design regenwatertonnen en 8 gewone regenwatertonnen verkocht.</p> <p>Ook de gemeentelijke website bevat info over rationeel watergebruik en</p>

	bestrijdingsmiddelen (zie www.mortsel.be/water/3199/default.aspx?_vs=0_N&id=4808). Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. hergebruik regenwater, zonder is gezonder, groendak, enz).
Bijlagen	Bijlage W.2 Afvalkalender 2010

4.2. Onderscheidingsniveau

Actie W.3: Duurzaam omgaan met water binnen gemeentelijke diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Stad Mortsel gebruikt spaardouchekoppen. Bij vernieuwing van toiletten wordt gekozen voor waterzuinige toiletten en kranen met drukknop.

4.3. Projecten

4.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen

Actie W.4: Subsidies hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De stad Mortsel beschikt over een subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en groendaken. Dit reglement werd aangepast en door de gemeenteraad goedgekeurd op 18 november 2008. Het reglement werd als bijlage toegevoegd bij het MJP 2009. De aanvraag voor (gedeeltelijke) terugbetaling subsidies hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen werd als bijlage toegevoegd.
Bijlagen	Bijlage W.3 Aanvraag betaling subsidie water HWP INF Mortsel 2011

5. HINDER

5.1. Basis

5.1.1. Digitaal opvolgen van milieuklachten

Actie H.1: Digitaal opvolgen van klachten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Mortsel neemt sinds het najaar 2006 deel aan het milieuklachtenregistratie- en opvolgingssysteem MKROS. In 2010 heeft de milieudienst 6 milieuklachten ingevoerd in MKROS. Uiteraard heeft de milieudienst meer dan 6 klachten ontvangen in 2010 doch deze hebben vooral betrekking op de afvalophaling, zwerfvuil en sluikstort, hondenpoep, ongedierte allerhande, groen en groenonderhoud, riolering ... Deze klachten horen niet thuis in MKROS.

5.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie H.2: Passieve sensibilisatie hinder

RAPPORTERING	
--------------	--

Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>In 2010 verschenen volgende artikels over hinder in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - april: zwerfvuil, geur- en lawaaihinder ikv de Gemeentelijke Administratieve Sancties - oktober: lichthinder + Nacht van de Duisternis - november: geur- en lawaaihinder (GAS) <p>In de afvalkalender 2010 (zie bijlage) verscheen info over verbod afval verbranden, sluikstorten en zwerfvuil (p. 12).</p> <p>Ook de gemeentelijke website bevat info over hinder (zie www.mortsel.be/hinder/4150/default.aspx?_vs=0_N&id=3953&pg=4382). Nieuws over of activiteiten ivm hinder worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2010 verscheen in het oktober-nummer een artikel over de Nacht van de Duisternis.</p>
Bijlagen	Bijlage H.1 Afvalkalender 2010

5.2. Onderscheidingsniveau

5.2.1. Beleidskader geluidshinder

Actie H.3: Geluidshinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk geluidshinder opgenomen op pagina's 38-40 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het geluidshinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4929).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In 2010 werd het aantal bevoegde ambtenaren uitgebreid tot 13.</p>

Actie H.4: Geluidshinder terugdringen in eigen beheer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het bestuur beschikt over een eigen geluidsmeter merk Rion type NL-14.</p> <p>De milieuambtenaar is opgeleid, aangesteld en beëdigd als VLAREM ambtenaar.</p> <p>Indien nodig wordt er samengewerkt met de erkende geluidskundige Michel Schellens van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH) voor het uitvoeren van geluidsmetingen.</p>

5.2.2. Beleidskader geurhinder

Actie H.5: Geurhinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk geurhinder opgenomen op pagina 37 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het geurhinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4930).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In 2010 werd het aantal bevoegde ambtenaren uitgebreid tot 13.</p>

5.2.3. Opstellen lichthinderreglement

Actie H.6: Lichthinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk lichthinder opgenomen op pagina's 37-38 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het lichthinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4931).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In 2010 werd het aantal bevoegde ambtenaren uitgebreid tot 13.</p>

5.2.4. Actieve sensibilisatie

Actie H.7: Nacht van de Duisternis

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam in 2010 deel aan de Nacht van de Duisternis op 16 oktober. De verlichting van de Sint-Benedictuskerk en het Lieven Gevaertmonument werd gedoofd.</p> <p>De stedelijke dienst van Fort 4 organiseerde in dit kader i.s.m. de Vereniging voor Milieueducatie Provincie Antwerpen een avondwandeling over o.a. de vleermuizen in het Fort, de planten en het heeal.</p> <p>Dit werd o.a. gecommuniceerd in het oktober-nummer van het stedelijk infoblad Mortsel Info gekoppeld aan een artikel over lichthinder (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de stedelijke website (nieuws en activiteitenkalender) en in regionaal blad 't Periodiekske.</p>

Actie H.8: Infoavond luchtkwaliteit

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 18 november organiseerde de milieuraad i.s.m. de milieudienst een infoavond over luchtkwaliteit. Zowel binnen- als buitenlucht kwamen aan bod (zie ook het jaarverslag van de milieuraad als bijlage p. 16).</p> <p>Edward Roekens van de Vlaamse Milieumaatschappij gaf uitleg bij metingen en modelberekeningen van de luchtkwaliteit op de hoofdassen in Mortsel. Ilse De Waele, Medisch Milieukundige Logo Antwerpen, gaf antwoord op vragen zoals 'Hoe kan je zelf de binnenlucht van je woning verbeteren' of 'Heeft het zin te ventileren bij een drukke verkeersweg'. Aspecten zoals geur- en lawaaihinder, en hinder van fijn stof e.d. kwamen hierbij aan bod.</p> <p>Dit werd o.a. gecommuniceerd in het november-nummer van het stedelijk infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de stedelijke website (nieuws en activiteitenkalender) en op de website van de milieuraad www.milieuraadmortsel.be.</p>
Bijlagen	Bijlage H.2 Milieuraad jaarverslag 2010

Actie H.9: Asbest

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 organiseerde de milieuraad i.s.m. de milieudienst een asbest-actie.</p> <p>Er werd een folder over asbest opgemaakt die werd gepost in alle Mortselse brievenbussen (zie bijlage).</p> <p>Op 21 september vond een infoavond plaats over asbest (eigenschappen, toepassing, herkenning, gezondheidsaspecten, asbestverwijdering). Dit werd o.a. gecommuniceerd in het september-nummer van het stedelijk infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de stedelijke website (nieuws en activiteitenkalender) en op de website van de milieuraad www.milieuraadmortsel.be.</p> <p>Sinds 2010 kunnen Mortselaars een beroep doen op de milieuraad i.s.m. de milieudienst voor een gratis asbestinventaris en een voordelige asbestanalyse.</p> <p>Voor meer info verwijzen we naar het verslag van de milieuraad in bijlage (p. 16 + p. 27) en de website www.milieuraadmortsel.be.</p>
Bijlagen	Bijlage H.2 Milieuraad jaarverslag 2010 Bijlage H.3 Asbest folder

5.2.5. Handhavingsbeleid

Actie H.10: Handhavingsbeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werd het systeem van de Gemeentelijke Administratieve Sancties geëvalueerd. Deze evaluatie (zie bijlage) werd besproken op de gemeenteraad van december.</p> <p>In 2010 werd het aantal bevoegde GAS-ambtenaren uitgebreid tot 13.</p>
Bijlagen	Bijlage H.4 Evaluatie GAS eind 2010

6. ENERGIE

6.1. Basis

6.1.1. Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen

Actie E.1: Energieprestatieregelgeving

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De gegevens van de stedenbouwkundige vergunningen van bouwprojecten worden maandelijks doorgestuurd aan het Vlaams Energieagentschap voor de Energieprestatiedatabank.

6.1.2. Uitvoeren energieboekhouding

Actie E.2: Energieboekhouding

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt een energieboekhouding bijgehouden voor alle gebouwen met een oppervlakte groter dan 1000 m²:</p> <ul style="list-style-type: none">- Stedelijke werf (2700 m²)- Academie voor Beeldende Kunst (ABK) (2730 m²)- Gesubsidieerd Technisch Instituut (GTI) (6835 m²)- Sint-Lutgardisschool (4325 m²)- Stadhuis (4794 m²)- Mark Liebrecht Schouwburg (MLS) (1744 m²)- Academie voor Muziek, Woord en Dans (AMWD) (2488 m²)- Bibliotheek (1312 m²)- Zwembad (2186 m²)- Sporthal (2825 m²) <p>Voor al deze gebouwen werd een EPC opgesteld.</p>

6.1.3. Passieve sensibilisatie

Actie E.3: Passieve sensibilisatie energie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2010 verschillende artikels over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- januari: subsidies energiebesparende maatregelen + E-peil woningen- februari: subsidies energiebesparende maatregelen + Dikke Truiendag + groene stroom bij stad Mortsel- maart: dakisolatie energie infotoer + isolatie thermografische kaart + Earth Hour + alternatieven gloeilamp + Infrax Bouw Teams- september: groene stroom + stadsplein zonnepanelen – passiefbouw- november: premies rationeel energiegebruik + Ecobouwers Opendeur + Infopunt Duurzaam Bouwen <p>Ook de gemeentelijke website bevat info hierover (zie www.mortsel.be/energie/3200/default.aspx?_vs=0_N&id=4807).</p> <p>Nieuws over of activiteiten ivm energie worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website geplaatst, activiteiten worden doorgegeven voor opname in de agenda op de website van het VEA.</p> <p>Op de technische dienst kunnen alle inwoners gratis elektriciteitsmeters uitlenen.</p>

	<p>Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. duurzaam bouwen en verbouwen, zonnepanelen, warmtepomp, condensatieketel, enz).</p> <p>Het stadsbestuur geeft een brochure uit met tips rond rationeel energiegebruik (REG) en een overzicht van alle subsidiemogelijkheden. Deze brochure wordt verdeeld via de technische dienst, het woonloket en de informatiedienst. De brochure werd reeds meegestuurd met het MJP 2010. In 2011 is een vernieuwde versie van deze brochure gepland.</p> <p>Om te sensibiliseren over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie, en over de maatregelen die de stad Mortsel neemt in dit kader, werden 4 affiches opgemaakt (zie bijlage). De affiche over groene stroom werd opgehangen in alle stedelijke gebouwen. De affiche over de energiezuinige lampen werd opgehangen in de gebouwen waarvoor deze boodschap van toepassing is. En de affiches over warm water en elektriciteit uit zonlicht werden opgehangen in de gebouwen waar een zonneboiler (stadhuis en technische dienst) en/of fotovoltaïsche zonnepanelen werden geïnstalleerd (technische dienst).</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2010 verschenen volgende artikels over energie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: Dikke truiendag + groene stroom - september: groene stroom - oktober: duurzaam bouwen Stadsplein (o.a. zonnepanelen)
Bijlagen	<p>Bijlage E.1 Affiche 100% groene stroom</p> <p>Bijlage E.2 Affiche energiezuinige lampen</p> <p>Bijlage E.3 Affiche warm water uit zonlicht</p> <p>Bijlage E.4 Affiche elektriciteit en warm water uit zonlicht</p>

6.2. Onderscheidingsniveau

6.2.1. Uitbreiding energieboekhouding naar andere entiteiten

Actie E.4: Uitbreiding energieboekhouding

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt bijkomend een energieboekhouding bijgehouden voor volgende gebouwen met een oppervlakte kleiner dan 1000 m²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoeve Dieseghem - JOC - Gesubsidieerd Technisch Instituut (GTI) – Ijzerenweglei - Ontspanningslokaal Mayerlei - zaal 't Parkske - Turnhal De Sterre - technische dienst

6.2.2. Actieve sensibilisatie

Actie E.5: Subsidies REG - dakisolatie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van dakisolatie. Een kopie van dit reglement werd al bezorgd bij het MJP 2008.</p> <p>Op 24 november 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel</p>

	<p>energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2010. Het nieuwe reglement werd als bijlage bij het MJP 2010 opgenomen.</p> <p>In 2010 werden 132 subsidiedossiers voor dakisolatie goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 31.309 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt gecommuniceerd via het infoblad Mortsel Info. In 2010 gebeurde dit in januari, februari en november (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141). Ook op de website kan men info hierover terugvinden (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843). De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>
--	--

Actie E.6: Subsidies REG - hoogrendementsbeglazing

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de vervanging van bestaande beglazing door hoogrendementsbeglazing. Een kopie van dit reglement werd al bezorgd bij het MJP 2008.</p> <p>Op 24 november 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2010. Het nieuwe reglement werd als bijlage bij het MJP 2010 opgenomen.</p> <p>In 2010 werden 229 subsidiedossiers voor hoogrendementsbeglazing goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 18.084 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt gecommuniceerd via het infoblad Mortsel Info. In 2010 gebeurde dit in januari, februari en november (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141). Ook op de website kan men info hierover terugvinden (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843). De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>

Actie E.7: Energie Infotoer - Infoavonden dakisolatie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam in 2010 deel aan de provinciale Energie Infotoer. De milieudienst organiseerde in dit kader 2 infoavonden over dakisolatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donderdag 18 maart - Na-isolatie van bestaande woningen - donderdag 25 maart - Isoleren van hellende en platte daken <p>Aansluitend werd info gegeven over de verschillende premies voor energiebesparende maatregelen.</p> <p>Beide infoavonden telden een 25-tal deelnemers.</p> <p>Deze avonden werden o.a. aangekondigd in de maart-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), in lokale krant 't Periodiekske, via affiches, e-mailings en de provinciale website over de Energie Infotoer www.provant.be/leefomgeving/duurzaam_bouwen/workshops_en_infoses/doe-het-zelvers/energie_infotoer.</p> <p>Deze actie werd ook opgenomen in de agenda van het VEA (www.energiesparen.be).</p>
Bijlagen	Bijlage E.5 Collegebeslissing Energie Infotoer infoavonden dakisolatie 2010

Actie E.8: Earth Hour

RAPPORTERING	
--------------	--

Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam deel aan Earth Hour op 27 maart 2010 (zie collegebeslissing als bijlage).</p> <p>De verlichting van de Sint-Benedictuskerk en het Lieven Gevaertmonument werd gedoofd.</p> <p>Er werd een brief opgestuurd aan de handelaars en horeca-uitbaters met de vraag hun (etalage)verlichting te doven (zie bijlage). De Adviesraad Lokale Economie Mortsel en de winkelverenigingen Mortsel-dorp en UniMO ondersteunden deze actie. Deelnemende handelaars en horecazaken kregen gratis communicatiemateriaal.</p> <p>Ook de Mortselse bevolking werd opgeroepen om mee te doen.</p> <p>Deze actie werd o.a. aangekondigd in de maart-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website, in lokale krant 't Periodiekske, via affiches, e-mailings,...</p>
Bijlagen	<p>Bijlage E.6 Collegebeslissing Earth Hour 2010</p> <p>Bijlage E.7 Earth Hour 2010 brief handelaars en horeca</p>

Actie E.9: Energiescans

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel neemt sinds 2008 deel aan het project energiescans van Eandis waarbij er jaarlijks een aantal gratis energiescans worden uitgevoerd bij particuliere woningen, en waarbij radiatorfolie, spaardouchekoppen en/of spaarlampen worden geïnstalleerd.</p> <p>In 2010 werden 190 scans uitgevoerd door de sociale werkplaats Natuur- en Landschapszorg.</p>

Actie E.10: Subsidies hernieuwbare energie - zonnepanelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen. Een kopie van dit reglement werd al bezorgd bij het MJP 2008.</p> <p>Op 24 november 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2010. Het nieuwe reglement werd als bijlage bij het MJP 2010 opgenomen.</p> <p>In 2010 werden 90 subsidiedossiers voor fotovoltaïsche panelen goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 37.625 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt gecommuniceerd via het infoblad Mortsel Info. In 2010 gebeurde dit in januari, februari en november (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p> <p>Ook op de website kan men info hierover terugvinden (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843).</p> <p>De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>

Actie E.11: Subsidies hernieuwbare energie - zonneboiler

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van zonneboilers. Een kopie van dit reglement werd al bezorgd bij het MJP 2008.</p> <p>Op 24 november 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2010. Het nieuwe reglement werd als bijlage bij het MJP 2010 opgenomen.</p> <p>In 2010 werden 10 subsidiedossiers voor het plaatsen van een zonneboiler goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 2.250 euro.</p>

	<p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt gecommuniceerd via het infoblad Mortsel Info. In 2010 gebeurde dit in januari, februari en november (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p> <p>Ook op de website kan men info hierover terugvinden (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843).</p> <p>De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>
--	---

Actie E.12: Samenaankoop groene elektriciteit

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam deel aan de samenaankoop groene stroom georganiseerd door de provincie Antwerpen. Doelstelling was om de inwoners van Mortsel te sensibiliseren rond hernieuwbare energie en hen aan te sporen om groene stroom te gebruiken, net zoals de stad dat zelf doet.</p> <p>Op de milieudienst werd een extra loketwerking voorzien voor inwoners van Mortsel die wensten deel te nemen aan de samenaankoop maar geen toegang hadden tot internet, die problemen ondervonden bij de online inschrijving, of die verdere vragen hadden over de actie. Zij konden hiervoor dagelijks telefonisch terecht bij de milieudienst, en iedere maandag van 17.00 tot 19.00 uur op de milieudienst zelf. Via deze weg werd uitleg verschaft over groene stroom en het belang hiervan voor het milieu. Tevens werd het particulier energieverbruik besproken (aan de hand van de gevraagde energiefacturen) en uitleg gegeven over rationeel energiegebruik en energiebesparende maatregelen. De inschrijving voor de samenaankoop en de opvolging hiervan werd voor 23 Mortselaars geregeld via de milieudienst.</p> <p>Over deze actie en de (tussentijdse) resultaten ervan werd verschillende keren gecommuniceerd, o.a. in de september-editie van Mortsel Info (zie bijlage of www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website en de digitale nieuwsbrief, in lokale krant 't Periodiekske, via persberichten, e-mailings,...</p> <p>Ook het personeel werd aangespoord om mee te doen via een e-mailing en een artikel in het personeelsblad Dubbelpunt.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage E.8 Collegebeslissing samenaankoop groene stroom</p> <p>Bijlage E.9 Mortsel Info artikel samenaankoop groene stroom</p>

6.2.3. Aankoop minimum percentage groene stroom

Actie E.13: Groene stroom (100%)

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt 100% groene stroom gebruikt voor alle stadsgebouwen. Het contract werd afgesloten via Eandis (gunning tot 31 december 2011). De collegebeslissingen en de gunningsbrief hierover werden reeds meegestuurd met het MJP 2010.</p> <p>Bij wijze van sensibilisering hierover werd een affiche opgemaakt (zie bijlage) die werd opgehangen in alle stedelijke gebouwen.</p>
Bijlagen	Bijlage E.1 Affiche 100 % groene stroom

6.2.4. Opleiding energie

Actie E.14: Opleidingen energie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Milieuambtenaar Erik Mertens volgde in 2010 de opleiding 'Centrale verwarming voor energiedeskundigen' (zie vormingsattest als bijlage).

	Duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn volgde in 2010 de opleiding 'BouwTeam' (zie bijlage).
Bijlagen	Bijlage E.10 Vormingsattest E. Mertens CV voor energiedeskundigen Bijlage E.11 BouwTeam Mortsel-Boechout aanwezigheidslijsten

6.2.5. Opnemen van energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten

Actie E.15: Energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p><i>Energiezuinige toestellen</i></p> <p>Bij aankoop of vervanging van toestellen wordt steeds gekozen voor de meest energiezuinige (bv. koelkasten met A+label, computers, printers, kopieertoestellen met Energy Star-label en TFT-schermen).</p> <p>In 2010 werden volgende criteria rond milieu en energieverbruik opgenomen in het bestek voor de huur van multifunctionele kantoormachines:</p> <p>De toestellen voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van één of meer van volgende labels of dragen één of meer van volgende labels: Energy Star TM, Der Blaue Engel, Nordic Swan.</p> <p>De inschrijver vermeldt bij inschrijving ofwel dat hij één of meer van deze labels behaald heeft met vermelding van welke labels voor welke toestellen ofwel voegt hij de nodige bewijsstukken van een erkend organisme voor waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de toestellen voldoen aan alle voorwaarden voor het bekomen van één of meer van bovenstaande labels.</p> <p>Bij inschrijving wordt het energieverbruik van het toestel vermeld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energieverbruik in Off-mode: ... W • Energieverbruik in stand-by: ... W • Energieverbruik in bedrijfstoestand: ... kW <p>De inschrijver zorgt dat het energiebesparingsprogramma bij levering ingeschakeld is. De instellingen van het energiebesparingsprogramma worden met de verantwoordelijke van het stadsbestuur op voorhand besproken.</p> <p>Indien gevraagd dient de inschrijver de nodige bewijsstukken voor te leggen om deze waarde te staven.</p> <p><i>Geluidsproductie</i></p> <p>Bij inschrijving wordt het A-gewogen geluidsdruk niveau volgens ISO 9296, gemeten volgens ISO 7779 vermeld. Indien gevraagd dient de inschrijver de nodige bewijsstukken voor te leggen om deze waarde te staven.</p> <p><i>Kringlooppapier</i></p> <p>De toestellen moeten kunnen werken met 100% post-consument gerecycleerd papier. Bij inschrijving vermeldt de inschrijver expliciet dat zijn toestel "geschikt is voor gebruik van 100% post-consument gerecycleerd papier formaat A4 en A3 80gr/m²"</p> <p>De inschrijver mag een lijst met aanbevolen merken en types 100% post-consument gerecycleerd papier bijvoegen.</p> <p><i>Ozon</i></p> <p>Bij inschrijving wordt de maximale emissiewaarde van ozon tijdens het printen vermeld in mg/h. Verder wordt er vermeld of er gebruik wordt gemaakt van een ozonfilter of het toestel ozonvrij werkt zonder ozonfilter. In geval van gebruik van een ozonfilter dient de periodieke vervanging in het onderhoudscontract te worden voorzien.</p> <p>Indien gevraagd dient de inschrijver de nodige bewijsstukken voor te leggen om deze waarde te staven.</p> <p><i>REG-projecten</i></p>

	<p>Het beheer van de verwarmings- en ventilatiesystemen van GTI, JOC, Hoeve Dieseghem, AMWD, MLS, bibliotheek, St Lutgardisschool en G Gezelleschool (nieuw deel) gebeurt door een gespecialiseerde firma op basis van resultaatverbintenissen inzake energiebesparing in deze gebouwen.</p> <p>Op de technische dienst wordt gewerkt aan een energiezorgsysteem voor de stedelijke gebouwen. Naast het opvolgen van het energieverbruik en de evolutie van het energieverbruik (zie acties E.2 en E.4), worden ook maatregelen rond REG voor de stedelijke gebouwen voorbereid en uitgevoerd in samenwerking met gespecialiseerde studiebureaus.</p> <p>In 2010 werden volgende REG projecten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volledige vernieuwing stookinstallatie Academie voor Beeldende Kunst (ABK) met condenserende gasketels - vernieuwing regeling verwarming dienst stadswerken en technische dienst met energiezuinige circulatiepompen - relighting Academie voor Beeldende Kunst (ABK) - nieuwe energiezuinige verlichting (LED spots) Mark Liebrecht Schouwborg en stadhuis - dakisolatie D-blok Gesubsidieerd Technisch Instituut (GTI)
--	---

6.2.6. Lager energieverbruik

Actie E.16: Verlagen energieverbruik

RAPPORTERING				
Uitgevoerde handelingen	<p>Het energieverbruik is in 2010 t.o.v. 2009 met minstens 1% verminderd in volgende gebouwen (zie tabel voor cijfers):</p> <p>Elektriciteit- en gasverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ABK - zwembad <p>Elektriciteitsverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ABK - GTI - zwembad - JOC <p>Gasverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werf - Hoeve Dieseghem - ABK - Sint-Lutgardis - AMWD - zwembad 			
	Elektriciteits- verbruik in kWh/jaar 2009	Elektriciteits- verbruik in kWh/jaar 2010	Genormaliseerd gasverbruik in kWh/jaar 2009	Genormaliseerd gasverbruik in kWh/jaar 2010
	Werf	57.013	72.687	922.807
	Hoeve D.	16.827	18.277	236.833
	ABK	52.122	49.150	775.728
	GTI	221.130	200.540	822.232
	Sint-Lutgardis	91.496	92.246	875.505
	stadhuis	401.600	408.244	1.077.138
	MLS	91.171	92.149	377.043
	AMWD	79.470	86.296	477.101
	bibliotheek	57.334	62.395	159.909
	zwembad	513.221	486.938	1.713.688
		1.277.944		1.277.944

	JOC	48.422	44.132	105.817	122.885
	sporthal	113.044	146.284	245.443	247.681

6.2.7. Stimuleren kleine energiebesparende maatregelen

Actie E.17: Infoavond spaarlampen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 11 maart 2010 organiseerde de milieuraad i.s.m. de milieudienst van stad Mortsel een gratis infoavond over spaarlampen en andere energiezuinige alternatieven voor de klassieke gloeilamp. Spreker was Catherine Lootens, projectmedewerker bij Groen Licht Vlaanderen.</p> <p>Deze avond werd o.a. aangekondigd in de maart-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), en via e-mailings.</p>

7. MOBILITEIT

7.1. Basis

7.1.1. Passieve sensibilisatie

Actie M.1: Passieve sensibilisatie mobiliteit

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2010 verschillende artikels over mobiliteit (met een duidelijke milieulink) in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: elektrisch fietsen - mei: Met belgerinkel naar de winkel + Slimmewegenkaart HEM (fietsen) - juli/augustus: autodelen - september: ecocontrole wagen + Aardig-op-weg-week – Strapdag – fietstocht scholen <p>Nieuws over of activiteiten ivm mobiliteit en milieu worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website www.mortsel.be geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2010 verschenen volgende artikels over mobiliteit (met een duidelijke milieulink):</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: elektrische fietsen (stadspersoneel fietst op 100% groene stroom) - april: fietsontbijt personeel + Met belgerinkel naar de winkel + Slimmewegenkaart HEM - september: eco-controle wagen - december: Cambio autodelen

7.1.2. Deelname Gemeentelijke Begeleidingscommissie

Actie M.2 Deelname stedelijke mobiliteitscel

RAPPORTERING	
Uitgevoerde	In 2010 nam milieuambtenaar Erik Mertens deel aan de stedelijke mobiliteitscel van 23

handelingen	juni 2010 en aan de vergaderingen over het mobiliteitsplan (zie bijlage). De mobiliteitsambtenaar, milieuambtenaar en duurzaamheidsambtenaar maken deel uit van dezelfde dienst (technische dienst) en werken samen rond verschillende projecten (o.a. Cambio, Fietspunt,...).
Bijlagen	Bijlage M.1 Verslagen mobiliteitscel MA-DA 2010

7.2. Onderscheidingsniveau

7.2.1. Sneltoets

Actie M.3: Sneltoets mobiliteitsplan

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2009 werd een sneltoets van het gemeentelijk mobiliteitsplan Mortsel uitgevoerd (de documenten werden meegestuurd met MJP 2010). In 2010 werd dit verder uitgewerkt (verbreding en verdieping). Milieuambtenaar Erik Mertens nam hieraan deel. De verslagen van de vergaderingen en de verkenningsnota zijn opgenomen als bijlage.
Bijlagen	Bijlage M.2 Mobiliteitsplan vergaderingen 2010 Bijlage M.3 Mobiliteitsplan verbreding en verdieping - Verkenningsnota

7.2.2. Luchtverontreiniging door verkeer

Actie M.4: CAR Vlaanderen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2010 werden door de VMM luchtmetingen uitgevoerd in Mortsel om het model CAR Vlaanderen te testen. De gegevens voor de opmaak van CAR Vlaanderen werden voor het merendeel van de straten aangeleverd door de stad Mortsel. De output van CAR Vlaanderen werd opgenomen als bijlage.
Bijlagen	Bijlage M.4 Luchtkwaliteit VMM met output CAR Vlaanderen

7.2.3. Actieve sensibilisatie

Actie M.5: Cambio autodelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In juni 2009 ging Cambio van start in Mortsel. De collegebesluiten hierover en de samenwerkingsovereenkomst met Cambio werden reeds meegestuurd met MJP 2010. Er zijn twee standplaatsen: Mortsel stadhuis (voor het stadhuis) en Mortsel 't Parkske (Heilig-Kruisstraat). Hierover werd in 2010 o.a. gecommuniceerd via de stedelijke website (www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=6510) en het juli/augustus-nummer van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).

Actie M.6: Met belgerinkel naar de winkel

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Mortsel nam in 2010 deel aan de actie 'Met belgerinkel naar de winkel' (zie bijlage). Dit werd o.a. gecommuniceerd via de stedelijke website en in het mei-nummer van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).
Bijlagen	Bijlage M.5 Collegebesluit Met belgerinkel naar de winkel 2010

Actie M.7: Trage wegen - Slimmewegenkaart

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het project 'Trage wegen' betreft de uitbouw en promotie van een functioneel en recreatief fietsnetwerk. Hiervoor wordt samengewerkt met de buurgemeenten Hove en Edegem (HEM-project) op initiatief van de lokale afdelingen van de Fietsersbond.</p> <p>Het college van burgemeester en schepenen heeft in 2008 reeds goedkeuring gehecht aan de inventaris van trage wegen en het bijhorende plan, en tegelijk ook aangegeven welke ontbrekende verbindingen moeten worden gerealiseerd. Dit project werd verder uitgewerkt in 2009 en 2010. De collegebesluiten werden reeds meegestuurd met MJP 2009 en MJP 2010.</p> <p>In 2010 werd de Slimmewegenkaart verder opgemaakt en gedrukt (zie bijlage). Deze kaart werd gratis verspreid via de Mortsele scholen (zie bijlage) en via het stadhuis, de bibliotheek, de technische dienst, het cultureel centrum, de sportdienst en Fort 4. De kaart kan ook worden gedownload via de stedelijke website (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=6447).</p> <p>Dit werd o.a. aangekondigd op de website, in de elektronische nieuwsbrief en in het mei-nummer van de Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>
Bijlagen	Bijlage M.6 Slimmewegenkaart Bijlage M.7 Slimmewegenkaart info scholen

Actie M.8: Fietspunt

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur startte in 2009 met de voorbereidingen voor de oprichting van een intergemeentelijk fietspunt Mortsel-Hove-Boechout. In 2010 werd de opdrachtverklaring goedgekeurd (zie bijlage).</p> <p>Het fietspunt levert een zeer waardevolle bijdrage aan de fietsmobiliteit gecombineerd met het openbaar vervoer. Het fietspunt werd feestelijk geopend op 25 februari 2011 (zie bijlage).</p> <p>Over dit project werd o.a. gecommuniceerd via de Mortsel Info in februari 2011 (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de website (zie www.mortsel.be/nieuws/1563/default.aspx?_vs=0_N&id=1532), de nieuwsrubriek op de website en de elektronische nieuwsbrief.</p> <p>Zie ook www.fietspunten.be/mortsel.</p>
Bijlagen	Bijlage M.8 Collegebeslissing Fietspunt Bijlage M.9 Fietspunt opening

Actie M.9: Ecocontrole wagens

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De milieuraad organiseerde i.s.m. een lokale niet-merkgebonden garage voor de Mortselaren voor de tweede maal een gratis ecocontrole van de wagen. Een aantal belangrijke parameters die de nare gewoonte hebben het brandstofverbruik van wagens sterk te verhogen werden gratis gecontroleerd.</p> <p>De actie klokte af op 43 uitgevoerde ecocontroles (zie jaarverslag van de milieuraad in bijlage (p. 27)).</p> <p>Dit werd o.a. gecommuniceerd via de stedelijke website en in het september-nummer van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>

Bijlagen	Bijlage M.10 Milieuraad jaarverslag 2010
----------	--

Actie M.10: Strapdag

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel organiseerde in 2010 een Strapdag op 22 september (zie bijlage). Ouders en kinderen werden aangemoedigd om stappend of fietsend naar school te komen tijdens deze autovrije/autoluwe dag.</p> <p>Dit werd o.a. gecommuniceerd via de stedelijke website en in het september-nummer van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>
Bijlagen	Bijlage M.11 Collegebesluit Strapdag 2010

Actie M.11: Actieve sensibilisatie gemeentepersoneel – fietsontbijt

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 6 mei 2010 werd een fietsontbijt georganiseerd. Alle personeelsleden die met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer naar het werk kwamen, werden 's ochtends getraakteerd op een ontbijt.
Bijlagen	Bijlage M.12 Collegebesluit Fietsontbijt 2010

Actie M.12: Fietsvergoeding en vergoeding openbaar vervoer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 ontvingen 114 personeelsleden een fietsvergoeding en 38 personen kregen een bijdrage in de reiskosten voor het woon-werkverkeer met openbaar vervoer.</p> <p>De reglementen fietsvergoeding, derdebetalersregeling en andere tegemoetkomingen openbaar vervoer, zoals opgenomen in de vernieuwde rechtspositieregeling, werden als bijlage opgenomen bij het MJP 2010.</p> <p>De fietsvergoeding werd vanaf 1 januari 2010 opgetrokken tot 0,20 euro per kilometer (zie bijlage).</p>
Bijlagen	Bijlage M.13 Collegebesluit verhoging bedrag fietsvergoeding

7.2.4. Milieuvriendelijke voertuigen

Actie M.13: Opname milieu-aspecten in bestek

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werd voor de garage (dienst stadswerken) een bestelwagen aangekocht. In het bestek werden volgende milieu-aspecten opgenomen (zie bijlage):</p> <p>Benzinemotor met een vermogen van +/- 107 kw of 145 pk. Voorzien van LPG installatie.</p> <p>Voldoen aan Euro 4 of Euro 5 norm conform EU-verordening 715-2007. Bij inschrijving wordt vermeld aan welke Euronorm de aangeboden voertuigen voldoen.</p> <p>Vermelden van brandstofverbruik (liter/100km) en CO2 uitstoot in g/km conform KB 5/9/2001 betreffende milieu-informatie voor voertuigen. Voertuigen met CO2 label A, B of C genieten de voorkeur.</p> <p>Vermelden van de ecoscore van het voertuig (zie www.ecoscore.be) indien beschikbaar.</p>
Bijlagen	Bijlage M.14 Bestek bestelwagen garage dienst stadswerken

8. NATUUR

8.1. Basis

8.1.1. Bermbeheer

Mortsel is de dichtstbevolkte stad van Vlaanderen. Enkel in het landbouwgebied Gasthuishoeven komen nog enkele landbouwwegen met bermen voor. De bermen van deze wegen worden door de eigenaars of pachters (landbouwers) onderhouden. Deze smalle bermen kennen in een gebied met intensieve landbouw een nitrofiële vegetatie met zeer beperkte natuurwaarde. Dhr. Frank Buysse, beleidsmedewerker bij het Agentschap voor Natuur en Bos, kan dit bevestigen.

Door de aankoop en inrichting van de bufferstrook langs de Fortloop (zie actie N.1 van het MJP 2003) en het project inrichting gronden langs Koude Beek (project ingediend samen met het MJP 2003) probeert ons bestuur de natuur in dit landbouwgebied nieuwe kansen te geven.

Voor het overige zijn er in Mortsel geen bermen die onder het bermbeheer vallen.

8.1.2. Streekeigen soorten

Actie N.1: Haagactie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel neemt sinds 1996 deel aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' van Natuurpunt. In 2010 werden 1280 haagplanten verkocht aan 25 klanten, goed voor 418 meter nieuwe haag in Mortsel.</p> <p>Voor meer info verwijzen we naar het jaarverslag 2010 van de milieuraad (p. 25-26) en naar de website www.milieuraadmortsel.be. Zie ook de september-editie van het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>
Bijlagen	Bijlage N.1 Milieuraad jaarverslag 2010

8.1.3. Code goede natuurpraktijk

Actie N.2: Code goede natuurpraktijk

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werden geen natuurvergunningen of meldingen ontvangen voor de wijziging van vegetatie en kleine landschapselementen. Er werden bij ons weten ook geen inbreuken op het natuurdecreet vastgesteld.</p> <p>Aangezien Mortsel de meest verstedelijkte gemeente van Vlaanderen is, met een beperkt aandeel open ruimte, hoeft dit geen verbazing te wekken.</p> <p>In 2010 werden volgende onderhoudswerken uitgevoerd in kader van de code voor goede natuurpraktijk:</p> <ul style="list-style-type: none">- Snoeien fruitbomen in de hoogstamboomgaard met oude fruitrassen aan de Bessemstraat- Maaibeheer (hooilandbeheer met maaibeurt in juni en oktober met afvoer van maaisel) van de graslanden langs de oude spoorwegberm Waesdonckstraat (opp +/- 6.000m²). <p>Mortsel neemt sinds 1996 deel aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' van Natuurpunt. Hierover wordt gecommuniceerd via verschillende kanalen (zie actie N.1: Haagactie).</p>

8.1.4. Passieve sensibilisatie

Actie N.3: Passieve sensibilisatie natuur

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	EXTERN

	<p>Er verschenen in 2010 verschillende artikels rond het thema natuur in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - maart: natuurwandelingen in Fort 4 + plantenbeurs - april: Dag van het Park + Week van de Aarde + biodiversiteitswandeling + plantenbeurs - mei: tuinvijver – kikkers + biodiversiteit (RoodWaterNacht) + Dag van het Park - juni: taxus-actie + Klein-Zwitserland – biodiversiteit - september: haagplantactie <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerd personeelsleden. In 2010 verschenen volgende artikels over het thema natuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maart: jaarlijkse plantenbeurs + natuurwandelingen Fort 4 - april: jaarlijkse plantenbeurs + biodiversiteitswandeling + Dag van het Park + tuinvijver – kikkers - mei: biodiversiteit (Roodwaternacht) + Dag van het Park - juni: biodiversiteit (Klein-Zwitserland)
--	---

8.2. Onderscheidingsniveau

8.2.1. Subsidiereglement KLE

Actie N.4: Subsidiereglement KLE

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur beschikt over een subsidiereglement voor de aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen.</p> <p>In tegenstelling tot vorige jaren werd er in 2010 geen enkele aanvraag voor deze subsidie ingediend.</p> <p>Het subsidiereglement is te raadplegen via de gemeentelijke website www.mortsel.be (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843).</p>

8.2.2. Vorming

Actie N.5: Vorming ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er werden door verschillende personeelsleden in 2010 vormingen gevolgd m.b.t. groen-, natuur- en bosbeheer.</p> <p>Als bijlage is meer info opgenomen over volgende vormingen die o.i. in aanmerking komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beheer van hemelwater en onkruiden op halfopen en gesloten verhardingen - Inpassing ecologie rondom (vleermuizen) - Bodem – compost – ziekteveerbaarheid / Boomverzorging - Aanplantingen in tuin en park - Bomen en struiken <p>Meer info over deze vormingen is opgenomen in bijlage N.2.</p>
Bijlagen	Bijlage N.2 Vormingen ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer 2010

8.2.3. Aanplanten streekeigen soorten

Actie N.6: Streekeigen soorten

RAPPORTERING	
--------------	--

Uitgevoerde handelingen	Voorjaar 2010 werd op de berm van de Cogelslei volgend bosgoed aangeplant: Acer Campestre, Euonymus europaeus, Rhamnus frangula, Ligustrum ovalifolium, prunus spinosa, Salix cinerea In Fort 4 werden op het glacis bijenvriendelijke, streekeigen zaadmengsels gezaaid.
-------------------------	--

8.2.4. Deelname Dag van het Park

Actie N.7: Deelname Dag van het Park

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Stad Mortsel nam deel aan de Dag van het Park op zondag 30 mei 2010. Zie ook de april- en mei-editie van het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).
Bijlagen	Bijlage N.3 Collegebeslissing Dag van het Park 2010

8.2.5. Actieve sensibilisatie

Actie N.8: Plantenbeurs

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Het stadsbestuur organiseert jaarlijks een planten(ruil)beurs. De plantenbeurs van zaterdag 24 april 2010 werd o.a. aangekondigd in de maart- en april-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), in lokale krant 't Periodiekske, via flyers, affiches, e-mailings en in de maart-editie van de afvalkrant (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66)
Bijlagen	Bijlage N.4 Collegebeslissing plantenbeurs 2010

8.3. Projecten

8.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen

Actie N.9: Subsidiereglement groendak

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De stad Mortsel beschikt over een subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en groendaken. Dit reglement werd aangepast en door de gemeenteraad goedgekeurd op 18 november 2008. Het reglement werd als bijlage toegevoegd bij het MJP 2009. De aanvraag voor (gedeeltelijke) terugbetaling subsidie groendaken werd als bijlage N.5 toegevoegd.
Bijlagen	Bijlage N.5 Aanvraag betaling subsidie groendaken Mortsel 2011

9. BODEM

9.1. Basis

9.1.1. Inschakelen erkend bodemsaneringsdeskundige

Er werd in 2010 geen erkend bodemsaneringsdeskundige ingeschakeld.

9.1.2. Vergunningen TOP o.b.v. code van goede praktijk

Er werden in 2010 geen tijdelijke opslagplaatsen vergund.

9.2. Onderscheidingsniveau

9.2.1. Acties en maatregelen binnen het Vlaamse bodembeleid

Actie B.1: Subsidiereglement verwijderen of opvullen stookolietanks

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur heeft een subsidiereglement m.b.t. het verwijderen of opvullen van buiten gebruik gestelde stookolietanks. Dit reglement werd bij het MJP 2004 gevoegd. In november 2009 werd het subsidiereglement gewijzigd: subsidie wordt enkel nog toegekend voor ondergrondse tanks, niet meer voor bovengrondse tanks. De laatste versie van het reglement werd als bijlage toegevoegd aan het MJP 2010.</p> <p>In 2010 werden 11 subsidiedossiers voor het verwijderen of opvullen van buiten gebruik gestelde stookolietanks goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 2.150 euro.</p> <p>Eind 2004 heeft de milieuvriendelijke adviesraad Mortsel i.s.m. het stadsbestuur de eerste 'tankslag' georganiseerd. De milieuvriendelijke adviesraad wenst met deze actie de inwoners van Mortsel maximaal te begeleiden bij het uitvoeren van de wettelijke verplichte buitengebruikstelling van oude stookolietanks (leegmaken, reinigen, opvullen/verwijderen) en de kostprijs door samenaankoop te verminderen.</p> <p>In 2010 liep deze jaarlijkse actie verder. De actie en de subsidie werden onder andere aangekondigd in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info van april 2010 (zie http://www.mortsel.be/file_uploads/13291.pdf?_vs=0_N), op de website www.mortsel.be (zie ook http://www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843) en in maart in de afvalkrant van Igean editie Mortsel (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66). Voor meer info verwijzen we naar de website www.milieuraadmortsel.be en het jaarverslag 2010 van de milieuraad (p. 24).</p>
Bijlagen	Bijlage B.1 Milieuraad jaarverslag 2010

10. DUURZAME ONTWIKKELING

10.1. Basis

10.1.1. Passieve sensibilisatie

Actie DO.1: Passieve sensibilisatie duurzame ontwikkeling

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2010 verschillende artikels rond het thema duurzame ontwikkeling in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- maart: duurzaam bouwen Infracx Bouwteam- mei: infoavond Klimaatbestendige ecopolis + fair trade (Internationale Dag van de Fair Trade – OCMW – zomerbar)- juli/augustus: fair trade- september: fair trade (Week van de Fair Trade + Fair trade en bio ontbijt) + duurzame aspecten aanleg stadsplein- oktober: Klimaatchaos in het Zuiden + duurzaam consumeren- november: Low Impact Maand – duurzame ontwikkeling – ecologische voetafdruk + Infopunt Duurzaam Bouwen + fair trade (ontbijt) <p>In 2010 werd een folder opgemaakt over duurzaam consumeren, met info over fair trade,</p>

	<p>biologische en lokale producten (zie bijlage). Deze folder werd verspreid in Mortsel via verschillende kanalen, o.a. tijdens de Week van de Fair Trade (fair trade en bio ontbijt + actie op de markt), aan de infobalie van het stadhuis, via de scholen,...</p> <p>In de afvalkrant van intercommunale Igean, die ook in Mortsel wordt verdeeld (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66), verscheen in maart een artikel over de kringwinkel (combinatie verkleinen afvalberg en bestrijden kansarmoede).</p> <p>Nieuws over of activiteiten ivm duurzame ontwikkeling worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website www.mortsel.be geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2010 verschenen volgende artikels over het thema duurzame ontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - april: eerlijke handel - oktober: ecologische voetafdruk (low impact maand) + film Klimaatchaos in het Zuiden + duurzaam bouwen (Stadsplein)
Bijlagen	Bijlage DO.1 Folder duurzaam consumeren

10.2. Onderscheidingsniveau

10.2.1. Duurzaam bouwen en wonen

Actie DO.2: BouwTeam

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel organiseerde samen met Boechout een BouwTeam (zie collegebeslissing en aanwezigheidslijsten als bijlage). Deze vond plaats op zaterdagen 5 en 12 juni.</p> <p>Er werd op verschillende manieren een oproep gedaan tot deelname, o.a. via het maartnummer (p. 20) van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), via de stedelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), de elektronische nieuwsbrief, regionaal blad 't Periodiekske, de agenda van het VEA (www.energiesparen.be), folders, e-mailings,...</p>
Bijlagen	<p>Bijlage DO.2 Collegebeslissing BouwTeam 2010</p> <p>Bijlage DO.3 BouwTeam aanwezigheidslijsten</p>

Actie DO.3: Informatiepunt duurzaam bouwen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel heeft een 'Infopunt duurzaam en energiezuinig bouwen'. Via dit infopunt wil het stadsbestuur de Mortselaren actief stimuleren en ondersteunen bij het nemen van duurzame bouwmaatregelen. Men kan er terecht voor advies bij bouw- of verbouwplannen: rationeel energie- en waterverbruik, gebruik van duurzame bouwmaterialen, premies van verschillende instanties,...</p> <p>Dit infopunt bevindt zich op de technische dienst (Neerhoevelaan 50) en is open op maandag van 17.00 tot 19.00 uur. Men dient op voorhand een afspraak te maken met de milieudienst.</p> <p>In 2010 werd over dit informatiepunt gecommuniceerd via de oktober-editie (p. 25) van het stedelijk infoblad Mortsel Info (zie</p>

	<p>www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) en via de website (nieuwsrubriek) en elektronische nieuwsbrief.</p> <p>Uiteraard kan men ook permanent terecht bij de milieuambtenaar, duurzaamheidsambtenaar of consulente milieu en ruimtelijke ordening voor allerlei info over duurzaam bouwen en wonen, over alle milieupremies bouwen en verbouwen van stad Mortsel (zie ook acties E.5, E.6, E.10 en E.11) en andere overheden (Eandis, Vlaamse overheid), voor gratis folders en brochures,...</p>
--	--

10.2.2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Actie DO.4 Participatieve initiatieven

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werden door de Noord-Zuid consulente (dienst sociale zaken) en de duurzaamheidsambtenaar in het kader van het project FairTradeGemeente verschillende acties ondernomen om verschillende doelgroepen in Mortsel actief te benaderen.</p> <p>Alle handelaars, horecazaken, bedrijven, organisaties, verenigingen en scholen kregen een brief ivm het project (zie bijlages). Bedoeling hiervan was sensibilisatie rond eerlijke handel, plus het verkrijgen van info over wat de verschillende doelgroepen op dit vlak reeds doen.</p> <p>Deze info werd, na controle, op www.fairtradegemeenten.be (Vind ... jouw gemeente – Mortsel) geplaatst. De betrokken actoren ontvingen via de stad gratis communicatiemateriaal (affiches, logo's,...).</p> <p>De fair trade en biologische boodschappentassen en de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' – die werden aangekocht en opgemaakt in het kader van de sensibilisatie-actie rond duurzaam consumeren (zie actie DO.9) – werden ook via de handelaars en horecazaken verspreid.</p> <p>Op het directeurstreffen van de scholen op maandag 15 november 2010 gaf de duurzaamheidsambtenaar een toelichting over fair trade en bio: subsidiereglement afvalpreventie en duurzame aankopen, stand van zaken project FairTradeGemeente, uitdelen van folder 'Duurzaam consumeren – Fair Trade, bio, lokaal', uitdelen van brochure Provincie Antwerpen 'Fairtrade-educatie op school – Eerlijk geleerd!', uitleg over aanbod trekkersgroep om FT producten te komen voorstellen in de scholen.</p> <p>Alle adviesraden (milieuraad, GROS – adviesraad ontwikkelingssamenwerking, ouderenadviesraad, gezinsraad, ALEM - Adviesraad Lokale Economie Mortel, overlegorgaan adviesraden Stad Mortsel) kregen een toelichting over eerlijke handel en het project FairTradeGemeente.</p> <p>In 2010 werd het bestaande subsidiereglement afvalpreventie voor de scholen uitgebreid met de subsidie voor aankoop van en sensibilisatie over biologische en fair trade producten. Dit reglement werd goedgekeurd op de gemeenteraad van 22 juni 2010 (zie bijlage).</p> <p>Uittreksel uit het reglement: "Scholen die producten aankopen met het Max Havelaar fair trade label of producten voor 100% afkomstig uit biologische landbouw (conform EU-verordening 834/2007), en de leerlingen en hun ouders hierover sensibiliseren, ontvangen een toelage van 30% van de kosten van de aangekochte fair trade of biologische producten met een maximum van 1 euro per leerling per schooljaar."</p>
Bijlagen	<p>Bijlage DO.4 Fair trade brief handelaars en horeca Bijlage DO.5 Fair trade brief bedrijven Bijlage DO.6 Fair trade brief organisaties verenigingen Bijlage DO.7 Fair trade brief scholen Bijlage DO.8 Subsidiereglement scholen afvalpreventie en duurzame aankopen</p>

Actie DO.5: Duurzaam aankoopbeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het college van 24 november 2008 (reeds meegestuurd met het MJP 2010) engageerde het stadsbestuur zich om het bestaande duurzaam aankoopbeleid (milieu- en sociale aspecten) te behouden en verder uit te breiden. Het stadsbestuur wil hiermee haar voorbeeldfunctie blijven opnemen en verschillende doelgroepen, zoals burgers en bedrijven, aanzetten om hetzelfde te doen.</p> <p>De stad Mortsel houdt in haar aankoopbeleid naast milieu-aspecten (zie 3.2.1. milieuverantwoord productgebruik) ook rekening met sociale aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none">- sociale clausule: in de bestekken voor feestverlichting, textielcontainers, en grof huisvuilophaling werd een sociale clausule opgenomen- wenskaarten: aankoop van wenskaarten via 11.11.11- duurzaam en ethisch beleggen van een deel van de pensioenfondsen- catering: de koffie en het fruitsap dragen standaard het Max Havelaar label, en er wordt biologische wijn aangekocht (zie facturen als bijlage) (de collegebeslissingen werden reeds meegestuurd met het MJP 2010)- Sinterklaasactie: er werd fair trade chocolade aangekocht (zie factuur als bijlage)- er werden 1000 boodschappentassen van fair trade en biologisch katoen aangekocht (zie factuur als bijlage) <p>In 2010 werd onderzocht hoe sociale aspecten kunnen worden opgenomen in de bestekken voor werkkledij. Er werd voorgesteld om volgende aspecten op te nemen: Schone Klerencampagne aangevuld met controlemechanisme (zoals bvb. Fair Wear Foundation) en Fair Trade katoen. Voorlopig werd hierover nog geen beslissing genomen.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage DO.9 Fair trade koffie facturen 2010 Bijlage DO.10 Fair trade fruitsap facturen 2010 Bijlage DO.11 Biologische wijn facturen 2010 Bijlage DO.12 Chocolade Sinterklaas factuur 2010 Bijlage DO.13 Fair trade en biologische boodschappentassen factuur 2010</p>

10.2.3. Educatie voor duurzame ontwikkeling – vorming adviesraden

Actie DO.6: Infoavond Klimaatchaos in het Zuiden

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 28 oktober werd een gratis voorstelling van de film 'Klimaatchaos in het Zuiden' georganiseerd (zie collegebeslissing als bijlage). Na de film volgde een nabespreking. De voorstelling werd in eerste instantie georganiseerd voor de leden van de milieuraad en de Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking, maar richtte zich ook tot een breder publiek.</p> <p>De avond werd o.a. aangekondigd via de stedelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), elektronische nieuwsbrief, via de leden van de milieuraad en de GROS, via flyers en affiches, via regionaal blad 't Periodiekske en via het oktober-nummer van het stedelijke infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) met volgende tekst:</p> <p>'Het debat over de klimaatverandering gaat al te vaak over onze industrie en onze welvaart, terwijl de armen en de ontwikkelingslanden al lang de negatieve effecten voelen van onze vervuiling. De klimaatverandering eist nu al miljoenen slachtoffers. Niet bij ons, maar in het Zuiden. Landbouwers, veetelers en vissers klagen er over dolgedraaide seizoenen, alles vernietigende stortbuien, verschroeiende droogte en een gebrek aan zoet water.</p> <p>Wereldmediatheek trok voor de documentaire 'Klimaatchaos in het Zuiden' naar Burkina Faso en Togo, Ecuador en Bangladesh, om er de schade van de klimaatwijziging op te meten. De film toont tientallen getuigenissen van snel toenemende armoede, als gevolg van de klimaatwijziging. Wat aanvankelijk louter een milieuprobleem leek, blijkt uit te</p>

	<p>draaien op een ongeziene humanitaire catastrofe.</p> <p>De film zal ingeleid worden door de regisseur van de film, Geert De Belder. Na de film volgt een nabespreking.</p> <p>De Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking (GROS), de Milieuraad en de stad Mortsel willen een pleidooi houden voor duurzame ontwikkeling, een ontwikkeling die rekening houdt met drie dimensies: de economische, de sociale en de ecologische. De documentaire wijst op de dringende noodzaak om het stuur om te gooien en de klimaatchaos – en de gevolgen van de klimaatwijziging op mensen in het Noorden én het Zuiden – in te tomen.'</p>
Bijlagen	Bijlage DO.14 Collegebesluit Klimaatchaos in het Zuiden

Actie DO.7: Infoavond klimaatbestendige ecopolis

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 3 juni werd in het kader van een open milieuraad een vorming georganiseerd met als titel 'Naar een klimaatbestendige ecopolis" - duurzame architectuur, ecologische stedenbouw en biodiversiteit'. Deze was in eerste instantie gericht tot de leden van de milieuraad, maar ook tot een breder publiek.</p> <p>Erik Rombaut (docent ecologie en milieukunde aan het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Gent en Brussel) besprak een aantal inspirerende voorbeelden van ecologische woonwijken en groene industriegebieden in Europese dorpen en steden. Hij toonde aan dat het creëren van ecowijken een goede strategie is voor het oplossen van talrijke ecologische én sociologische problemen.</p> <p>Daarnaast werd aangetoond dat het creëren van semipublieke gemeenschappelijke ruimten in ecowijken, zowel in de buitenruimte als tussen gebouwen en ook binnen in gebouwen, een goede stedenbouwkundige sleutel en strategie is voor het oplossen van talrijke ecologische én sociologische problemen.</p> <p>De spreker slaagde erin op een vlotte en wervende wijze de problematiek te belichten, dit met oog voor zowel ecologie als sociale doelstellingen</p> <p>De avond werd o.a. aangekondigd via de stedelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), elektronische nieuwsbrief, via de leden van de milieuraad en via het mei-nummer van het stedelijke infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>

10.2.4. Educatie voor duurzame ontwikkeling – andere

Actie DO.8: Mondiaal vormingsproject Afrikaans feest

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De stad Mortsel organiseerde i.s.m. vzw Djapo het mondiale vormingsproject 'Afrikaans feest' voor alle leerlingen van het vierde leerjaar van de Mortselse basisscholen.</p> <p>In dit kader brachten 2 klassen de nacht door in de bibliotheek waar ze 's morgens een fair trade ontbijt kregen met producten van de lokale Wereldwinkel. Ze kregen uitleg over wat eerlijke handel inhoudt en over het belang ervan.</p>
Bijlagen	Bijlage DO.15 Collegebeslissing Afrikaans feest

Actie DO.9: Acties duurzaam consumeren

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werd een actie georganiseerd rond duurzaam consumeren, met verschillende deelaspecten (zie collegebeslissing en artikel Mortsel Info als bijlage). De doelstelling was om de Mortselse bevolking te sensibiliseren rond afvalarm winkelen, fair trade, bio, en lokale producten.</p> <p>In dit kader werd volgend sensibilisatiemateriaal opgemaakt en aangekocht:</p>

	<p>- 1000 herbruikbare boodschappentassen vervaardigd van fair trade en biologisch katoen (zie bijlages) De tassen werden/worden verdeeld via de winkels en horecazaken in Mortsel die fair trade en/of bio-producten verkopen en via de infobalie van het stadhuis. Ze worden verder ook gebruikt als sensibilisatiemateriaal voor het stedelijk personeel (uitgedeeld aan schepenen en stedelijke diensten), voor de scholen (iedere school kreeg een tas met aansluitend materiaal over fair trade), ...</p> <p>- folder 'Duurzaam consumeren – Fair Trade, bio, lokaal' (zie bijlage) met info over FairTradeGemeente, info over Fair Trade en overzicht van winkels en horeca die deze producten aanbieden, info over biologische producten en overzicht van winkels en horeca die deze producten aanbieden, het belang van lokale producten, duurzame receptjes, en verwijzingen naar meer info over fair trade en bio. De folder werd/wordt verdeeld via de winkels en horecazaken in Mortsel die fair trade en/of bio-producten verkopen en via de infobalie van het stadhuis. Ze wordt verder ook gebruikt als sensibilisatiemateriaal naar verschillende doelgroepen toe (scholen, verenigingen, bedrijven, ...) en verdeeld op activiteiten rond fair trade (FT en bio ontbijt, Grote en Kleine Wereldquiz, ...).</p> <p>In dit kader vonden volgende acties plaats:</p> <p>- fair trade en bio-ontbijt (zie collegebeslissing als bijlage) op 3 oktober 2010 in zaal 't Parkske waar een 150-tal personen aan deelnamen. Er werd enkel gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over fair trade en biologische producten via affiches, banners, placemats, folders, via de producten zelf en via de verdeling van de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal'. Over deze actie werd gecommuniceerd via o.a. het stedelijk infoblad Mortsel Info, de stedelijke website, het regionaal blad 't Periodiekske, affiches, flyers,...</p> <p>- actie markt tijdens Week van de Fair Trade: De Fair Trade Bus van Max Havelaar werd opgesteld op de openbare markt van woensdagmorgen 6 oktober 2010. Hier kon men kennismaken met FT-producten in de bus, gratis fair trade koffie drinken, de folder 'Duurzaam consumeren – Fair Trade, bio, lokaal' werd uitgedeeld, en er was een wedstrijd 'Hoeveel verschillende merken van fairtradeproducten vind je in de bus' met als prijs 5 x een waardebon van 30 euro te besteden in de Oxfam Wereldwinkel te Mortsel.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage DO.16 Collegebeslissing Duurzaam consumeren Bijlage DO.17 Mortsel Info duurzaam consumeren Bijlage DO.13 Fair trade en biologische boodschappentassen factuur 2010 Bijlage DO.18 Foto fair trade en biologische boodschappentas Bijlage DO.1 Folder duurzaam consumeren Bijlage DO.19 Collegebeslissing fair trade en bio ontbijt</p>